

Історія первісного суспільства

Історія первісного суспільства – один з перших періодів в історії людства. Незважаючи на це, він більш ніж в 300 разів за часом перевищує всі наступні епохи. Даний курс, з одного боку є не досить складним, оскільки вивчаючи його не потрібно запам'ятовувати великої кількості точних дат та імен історичних діячів. З другого боку, він є складним, бо спирається на дані великої кількості різних наукових дисциплін, головне місце серед яких посідають археологія, геологія, антропологія, етнографія та інші. Одним з основних аспектів, з якого починається вивчення даного курсу, є визначення часу і місця походження людини. Незважаючи на велику кількість теорій, присвячених даному питанню, їх можна поділити на дві великі групи: моноцентричні та поліцентричні. Розглядаючи історію первісного суспільства на всіх її етапах, починаючи з праобщини і закінчуючи розпадом пізньопервісної общини, вивчаються основні форми діяльності людини на кожному конкретному етапі. Особлива увага приділяється змінам, які відбулися у первісному суспільстві з закінченням льодовикової епохи, переходом від привласнювального до відтворювального господарства, а також після другого великого розподілу праці, пов'язаного з відокремленням ремесла. Велике значення при вивченні даного курсу приділяється походженню мистецтва та раціональних знань, а також розвитку релігійних поглядів. Закінчується курс розглядом проблем, пов'язаних з розпадом первісної общини і переходом деяких народів до державної стадії розвитку суспільства. При цьому виділяються різноманітні шляхи створення держав у різних регіонах і народів.

Викладання курсу, враховуючи велику кількість гіпотез і теорій з багатьох питань та проблем в історії первісного суспільства, ведеться в основному в історіографічному огляді. При цьому студентам не нав'язується точка зору лектора, а надається можливість самостійно зробити вибір відповідно рішення тієї чи іншої дискусійної проблеми. Крім лекцій, які є основою курсу, студентам пропонується створювати і виступати з власними

презентаціями по найбільш цікавим проблемам первісного суспільства. Для збільшення зацікавленості проблематикою курсу увазі студентів пропонуються наукові та науково-популярні фільми, які демонструються та обговорюються під час занять.

В. В. Скирда